

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор академії

Сергій ДЗЮБА

2026р.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Одеської державної академії будівництва та архітектури

на 2026 -2030 роки

СХВАЛЕНО

Вченою радою

Одеської державної академії
будівництва та архітектури

Протокол № 14 від 08.10.2026р.

Одеса, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЦІННІСНІ ЗАСАДИ

Стратегія розроблена з метою реалізації положень *Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки*, базується на засадах та є комплексним продовженням *Стратегії розвитку Одеської державної академії будівництва та архітектури на 2021-2026 роки*, ураховує аналіз результатів її практичної реалізації в умовах воєнного стану та економічної невизначеності, наявних досягнень, комплексу невирішених проблем та пропозицій роботодавців.

В основу стратегії покладено наступництво досвіду, традицій і системи функціонування академії.

Головним принципом є збереження та розвиток людського капіталу науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, співробітників, здобувачів освіти та випускників, які утворюють професійну спільноту.

Якісна організація освітньої та науково-технічної діяльності, повного та всебічного функціонування академії визначаються відповідальною, професійною і чіткою колективною роботою сформованої команди. Підтримка та вдосконалення цієї команди є одним із найважливіших завдань стратегії.

Положення стратегії базуються на вже досягнутих здобутках і покликані враховувати перспективні тенденції, сучасні реалії та зміни, визначальні для розвитку міжнародної і національної систем вищої освіти та взаємодії з бізнесом.

Місія академії – генерація інтелектуального потенціалу будівельної галузі через синергію архітектури та інженерії з сучасними технологіями та методами управління.

Візія академії – освітньо-науковий центр сталого розвитку архітектури та будівництва, в якому на основі досвіду поколінь та новітніх технологій реалізується безперервний розвиток професіоналів впродовж життя та генеруються нові рішення для створення сучасної інфраструктури.

Мета стратегії – забезпечення сталого розвитку академії, реалізація її місії та візії з урахуванням викликів воєнного стану та умов економічної невизначеності.

2. КОНТЕКСТ РЕАЛІЗАЦІЇ

На сучасному етапі національна система вищої освіти, як і Одеська державна академія будівництва та архітектури, функціонує в умовах безпрецедентної мінливості зовнішнього середовища.

Контекст реалізації стратегії передбачає:

- процес глибокого інтегрування у європейський освітній простір;
- цифрову трансформацію всіх сфер суспільства, бізнесу та науки;
- функціонування в умовах тривалого воєнного стану та економічної невизначеності.

В цих умовах академія потенційно виступає не лише як освітньо-науковий центр, а й як критично важливий ресурсний елемент майбутньої відбудови України.

Поточні умови характеризуються високим рівнем варіативності, що вимагає **високоадаптивного управління** академією та **гнучкого виконання** положень стратегії, яке передбачає необхідність періодичного аналізу результатів її впровадження та коригування.

Викликами та зовнішніми факторами, що визначають стратегію розвитку академії, є:

- воєнний стан – необхідність забезпечення безпеки роботи академії при фізичних загрозах, відсутності енергетичної та інформаційно-цифрової стабільності; збереження безперервності навчального процесу;
- відбудова країни – необхідність адаптації освітньої та науково-інженерної діяльності до потреб відновлення інфраструктури, обстеження пошкоджень та руйнувань, швидкого будівництва, забезпечення енергоефективності;
- демографічні та міграційні процеси – чинники, що визначають тенденцію скорочення чисельності абітурієнтів, які обирають технічну освіту;
- економічна нестабільність – обмеженість державного фінансування та зниження платоспроможності населення;
- наступність – складність залучення перспективних молодих фахівців до науково-викладацької діяльності через міграцію за кордон, економічні чинники та конкуренцію з боку приватного сектору;
- зміна парадигми навчання – перехід до моделі «безперервного навчання протягом життя»;
- цифровізація – необхідність забезпечення вимог ринку до фахівців нового типу, що володіють інструментами цифрового моделювання та штучного інтелекту;
- інтернаціоналізація – гармонізація з міжнародними стандартами освіти та науково-технічної діяльності.

3. ПРІОРИТЕТНІСТЬ ЗАХОДІВ

Аналіз глобальних викликів та загального контексту існування академії визначають наступну пріоритетність реалізації заходів стратегії:

- запобігання відтоку та збереження людського капіталу;
- фінансова стійкість та оптимізація ресурсів;
- поступова технологічна модернізація та пріоритетне впровадження маловитратних рішень на базі наявних ресурсів;
- маркетингове супроводження та інформаційне-комунікаційне забезпечення освітньої діяльності;
- сприяння творчому самовираженню та суб'єктності молоді, вдосконалення роботи студентського самоврядування та підтримка молодіжних ініціатив;
- ринкова інтеграція;
- міжнародне партнерство.

4. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АКАДЕМІЇ

4.1. Удосконалення організаційно-управлінської політики та інституційне зміцнення

Ефективна організаційна політика та належна діяльність системи управління має зменшити зайву формалізацію процесів функціонування академії.

З цією метою передбачено:

- посилення ролі *Вченої ради академії* як ключового органу стратегічного управління академією;
- підвищення впливу *Наглядової ради* на прийняття рішень;
- продовження розбудови ефективних відносин з органами виконавчої влади та широкою професійною спільнотою, зокрема посилення партнерства з роботодавцями та їх об'єднаннями;
- сприяння трансформації *Асоціації випускників* в дієву спільноту, що бере участь у вирішенні завдань, які стоять перед академією;
- продовження процесу зміцнення управлінської команди та формування кадрового резерву;
- періодичний перегляд адміністративних процесів та внутрішнього документообігу;
- розширення сфери застосування електронного документообігу.

4.2. Забезпечення безпеки та безперервності освітньої та наукової діяльності в умовах воєнного стану

Функціонування в умовах воєнного стану визначає створення особливого режиму життєдіяльності, що поєднує безумовний пріоритет безпеки учасників освітнього процесу з технологічною автономністю академії.

З цією метою передбачено:

- продовження розширення фонду та підвищення якості захисних споруд;
- системна підтримка мобілізованих студентів з забезпеченням їхніх індивідуальних освітніх траєкторій;
- вдосконалення електронної бази навчально-методичного забезпечення та поступове накопичення відеозаписів занять;
- розширення засобів аварійної енергогенерації для забезпечення діяльності інфраструктури академії.

4.3. Адаптація освітньої та наукової діяльності до завдань відбудови України

Необхідним є вдосконалення освітніх програм та напрямків наукових досліджень під актуальні потреби відновлення інфраструктури та міського середовища. Пріоритетом є підготовка фахівців, здатних впроваджувати ефективні інноваційні рішення в умовах дефіциту ресурсів та стислих термінів.

З метою адаптації освітньої та наукової діяльності до завдань відбудови передбачено:

- впровадження спецкурсів з інструментального обстеження пошкоджених будівель, оцінки технічного стану конструкцій, підсилення та відновлення будівель, споруд та інженерних систем, а також проєктування швидкокомонтованих споруд;
- розширення впровадження технологій інформаційного моделювання будівель (BIM – *Building Information Modeling*) в освітні програми як базового інструменту ефективної розробки рішень при відновленні будівель, споруд та інженерних систем;
- посилення співпраці з підприємствами-партнерами та міжнародними донорами задля залучення зовнішніх ресурсів у проєкти відбудови та розвитку наукового потенціалу;
- створення на базі академії комунікаційної платформи для інвесторів, будівельників, виробників матеріалів та територіальних громад;
- активізація діяльності кафедр академії за напрямками розробки та впровадженні стратегічних проєктів комплексного відновлення та сталого просторового розвитку територій;

- розширення експертного супроводу територіальних громад у проведенні технічних обстежень та експертизи пошкоджень об'єктів будівництва та їх систем, а також надання рекомендацій щодо комплексного відновлення;
- інтенсифікація наукових розробок у сфері рециклінгу: розробка технологій повторного використання елементів пошкоджених конструкцій та переробки будівельних відходів, отриманих внаслідок руйнувань;
- пріоритезація наукових досліджень, спрямованих на розробку енергоефективної модернізації житлового фонду.

4.4. Мінімізація впливу демографічних та міграційних викликів

В умовах тенденції до скорочення кількості вступників стійкість академії має бути забезпечена через диверсифікацію освітніх послуг та розширення науково-технічної діяльності.

У період після завершення дії воєнного стану та при відбудові країни, важливим стратегічним резервом є практична реалізація концепції навчання протягом життя та відновлення ефективної діяльності з залучення іноземних студентів.

З метою мінімізації впливу демографічних та міграційних викликів передбачено:

- поетапне, відповідно до наявних ресурсів, створення в академії сучасних відкритих просторів (*Open Spaces*), комфортних зон рекреації та неформального спілкування (*Coworking & Coffee Points*);
- системна реновація гуртожитків для формування якісного і комфортного середовища, підвищення інституційної та репутаційної привабливості академії;
- проведення воркшопів та майстер-класів для школярів 9-11 класів із використанням VR-технологій та 3D-моделювання;
- відновлення активної роботи з коледжами архітектурно-будівельного профілю;
- пріоритетний розвиток програм навчання протягом життя, активне просування програм другої (наступної) вищої освіти;
- впровадження моделі навчання за «освітнім абонементом» (*Open Loop Academy*), що передбачає можливість поетапного здобуття освіти з перервами на практичну діяльність та гарантованим правом повернення для донавчання (за системою *Lifelong Learning Subscription*);
- інтенсифікація міжнародного маркетингу через партнерство з профільними агенціями, а також формування інфраструктурної бази для відновлення широкого прийому іноземних студентів;

- запровадження інтенсивних дистанційних курсів англomовної та профільної доакадемічної підготовки для іноземних громадян;
- розвиток цифрової платформи дистанційного навчання без відриву від виробництва для студентів післядипломної освіти;
- створення спеціальної інфраструктури та сервісів для підтримки навчання іноземних студентів та студентів другої (наступної) вищої освіти;
- розробка цільової програми академії щодо підготовки ветеранів зі створенням спеціальних умов для здобуття освіти цією категорією як частини загальнонаціональної програми соціальної адаптації.

4.5. Забезпечення фінансово-економічної стійкості академії

В умовах нестабільного державного фінансування та зниження платоспроможності населення пріоритетом є комерціалізація наявного інтелектуального і матеріально-технічного потенціалу та оптимізація витрат.

З метою забезпечення фінансової стійкості передбачено:

- забезпечення динамічного та відкритого планування доходної та видаткової частин бюджету академії;
- оперативне коригування використання фінансових коштів з врахуванням результативності діяльності підрозділів;
- впровадження маркетингової цінової політики з врахуванням ринкової кон'юнктури на регіональному освітньому ринку та забезпечує задоволення потреб споживачів освітніх послуг;
- покращення фінансових результатів науково-технічної діяльності шляхом розширення обсягів надання платних послуг (технічне обстеження, консалтинг, інструментальний моніторинг, науковий супровід, енергоаудит, паспортизація, експертна оцінка тощо);
- розширення переліку та обсягів сертифікаційних випробувань будівельних матеріалів і конструкцій;
- розширення надання додаткових платних освітніх послуг із фокусуванням на сертифікаційних програмах (мікрокваліфікаціях) та курсах підвищення кваліфікації в межах реалізації концепції навчання протягом життя;
- розвиток *Кваліфікаційного центру з присвоєння та/або продовження професійних кваліфікацій*, впровадження періодичної сертифікації фахівців;
- розробка механізмів організаційно-юридичного забезпечення та створення *Фонду цільового капіталу (Endowment Fund)*;
- розвиток партнерства з бізнес структурами з метою залучення фінансово-матеріальних ресурсів;

- активізація грантової діяльності для залучення зовнішніх інвестицій у розвиток інфраструктури академії та впровадження системи стимулювання науковців до участі в міжнародних програмах та проєктах технічної допомоги;
- забезпечення реалізації комплексної програми енергомодернізації об'єктів та інженерних систем академії.

4.6. Забезпечення розвитку кадрового потенціалу та професійної наступності

Ефективна кадрова політика базується на створенні умов для самореалізації молодих вчених, інтеграції практиків будівельної галузі в освітній процес та впровадженні системи мотивації, що враховує динаміку сучасного ринку праці.

Забезпечення наступності є запорукою передачі досвіду наукових шкіл та фахівців академії через механізми менторства та інституційної підтримки.

З метою забезпечення наступності та розвитку кадрового потенціалу академії передбачено:

- подальша реалізація *Програми кадрового забезпечення навчального процесу*;
- реалізація моделі «*Academic Practitioner*» зі створенням спрощених умов для залучення досвідчених фахівців-практиків до викладання на умовах часткової зайнятості, погодинної оплати тощо;
- впровадженням системи супроводу викладачів-початківців досвідченими викладачами («*Academic Mentoring*»); передбачення відповідного рейтингового стимулювання наставників;
- сприяння інтеграції в середовище кафедр студентської молоді через залучення до наукової роботи;
- створення сприятливих умов прийняття на роботу випускників аспірантури, колишніх співробітників та представників стейкхолдерів;
- мотивування професорсько-викладацького складу до досягнення високих наукових та навчальних результатів через розвиток прозорої рейтингової системи оцінювання; забезпечення механізму періодичного перегляду індикаторів рейтингу відповідно до стану реалізації стратегії розвитку академії та актуальності досягнутих цілей;
- продовження усталеної практики нематеріального стимулювання та публічного визнання через систему нагород з обов'язковим висвітленням і просуванням досягнень на офіційних ресурсах академії та у медіапросторі;

- залучення молодих викладачів до виконання госпдоговірних науково-технічних робіт (обстеження, експертні висновки тощо) задля їх професійного становлення та фінансової підтримки;
- підтримка міжнародної мобільності кадрів та сприяння участі молодих вчених у закордонних стажуваннях за програмами *Erasmus+* з імплементацією здобутого досвіду в освітній процес академії;
- запровадження практики проведення конкурсів серед професорсько-викладацького складу за різними номінаціями (розробка авторських курсів, високий рейтинг від студентів, публікаційна активність тощо) із заохоченням переможців;
- підтримка *«корпоративного спорту»* через відновлення мережі спортивних секцій для студентів і співробітників усіх вікових категорій; проведення щорічних змагань між студентами та молодими викладачами;
- організація регулярних *«корпоративних подій»*: творчих конкурсів, змагань, культурних заходів, неформальних зустрічей із лідерами галузі *«без краваток»* та *«днів здоров'я»* для викладачів і студентів;
- облаштування на кафедрах локальних *«коворкінг-зон»* для викладачів та здобувачів вищої освіти.

4.7. Формування парадигми безперервної освіти та адаптивного навчання

Першочерговим завданням є створення гнучкої освітньої траєкторії, яка не завершується отриманням диплома, а супроводжує фахівця протягом усієї кар'єри. Це передбачає перехід до моделі адаптивного навчання, де академічна фундаментальність поєднується з перманентним опануванням новітніх технологій, що дозволяє фахівцям оперативно рекваліфікуватися та бути готовими до впровадження інновацій.

З цією метою передбачено:

- розбудова в академії багатовекторної системи безперервної освіти, що забезпечує гнучкі траєкторії професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців;
- забезпечення балансу під час освітнього процесу між вузькоспеціалізованими технічними компетентностями та розвитком *«м'яких навичок»*: критичного мислення, управління проєктами та здатності працювати в команді;
- інтеграція у програми фахової підготовки циклів лекцій, майстер-класів та авторських курсів від провідних архітекторів, інженерів-практиків та представників девелоперських компаній;

- системне посилення існуючої мережі філій кафедр на виробництві як осередків практичного навчання;
- розробка та впровадження програми *«подвійної компетенції»*, що передбачає можливість паралельного навчання за декількома суміжними освітніми програмами із взаємним визнанням результатів навчання та отриманням відповідних дипломів;
- впровадження системи надання *«мікрокваліфікацій»*, інтегрованих в освітні траєкторії студентів як вибіркові компоненти та сертифікованих для фахівців у формі підвищення кваліфікації.

4.8. Цифрова трансформація

Враховуючи стрімку експансію технологічних змін та штучного інтелекту, концепція цифровізації трансформується перманентно. З огляду на це, одним із пріоритетів стає створення не просто високотехнологічного освітньо-наукового середовища, що базується на принципах прозорості, мобільності та автоматизації, а насамперед адаптивної до сучасних змін системи. Це передбачає безперервне технічне оновлення інфраструктури, а також гнучку трансформацію освітнього контенту на основі впровадження BIM-технологій, інструментів штучного інтелекту та віддалених сервісів.

З метою реалізації необхідних заходів цифрової трансформації передбачено:

- посилення роботи *відділу інформаційного забезпечення*;
- модернізація мережевої інфраструктури для створення єдиного цифрового простору з високою пропускну здатністю та гарантованим покриттям *Wi-Fi* з вільним доступом на всій території академії та в гуртожитках;
- подальший розвиток *лабораторії BIM-моделювання* як платформи для інтеграції цієї технології в освітні програми академії;
- створення *лабораторії віртуальної та доповненої реальності* для інтерактивної візуалізації архітектурних проєктів, моделювання будівельних процесів та вивчення конструкцій у 3D-середовищі;
- модернізація та розширення технічної бази для підготовки фахівців за освітньою програмою *Адитивні технології*;
- розширення технічних можливостей лабораторії кафедри *землеустрою та кадастру* щодо цифрового моніторингу територій та об'єктів будівництва;
- створення *центру мультимедійного контенту* зі спеціалізованою студією для професійного запису відеолекцій, вебінарів, авторських подкастів та забезпечення роботи інтернет-телебачення.

4.9. Інтернаціоналізація та інтеграція в глобальний науково-освітній простір

Інтеграція в європейський науково-освітній простір є умовою розвитку академії. Відповідно, стратегічним пріоритетом визначається трансформація закладу в суб'єкта міжнародного ринку освітніх послуг. Це обумовлює не лише нарощування бази міжнародних угод, а й змістовне наповнення співпраці через розвиток академічної мобільності, впровадження програм подвійних дипломів та активну участь у грантових програмах.

Академія має створити відкрите та мовно адаптоване середовище, що сприятиме інтеграції здобувачів вищої освіти та викладачів в універсальну професійну спільноту. Інтеграція України в нові професійні ринки вимагатиме підготовки фахівців, які здатні до міжнародного професійного спілкування та мають навички роботи із міжнародними інженерними регламентами.

З метою необхідного реагування на глобальний виклик інтернаціоналізації передбачено:

- продовження практики мовної підготовки викладачів із пріоритетом на розвиток компетенцій для викладання іноземною мовою та активної участі в міжнародних наукових заходах;
- запровадження системи стимулювання та підтримки науково-педагогічних працівників для отримання міжнародних мовних сертифікатів (рівня B2 та вище);
- посилення іншомовної підготовки студентів для забезпечення їхньої професійної мобільності та інтеграції у міжнародну будівельну індустрію;
- підвищення якості та розширення переліку англomовних освітніх програм, а також збільшення контингенту іноземних студентів на цих програмах у повоєнний період задля створення інтернаціонального мовного середовища;
- поступове створення бази навчальних онлайн-курсів за спеціальностями академії англійською мовою;
- адаптація змісту освітніх програм до базових вимог європейських стандартів проєктування *Eurocodes*;
- стимулювання публікаційної активності у провідних міжнародних виданнях, що входять до баз *Scopus* та/або *Web of Science*, через створення внутрішніх програм підтримки та наукового коучингу задля підвищення показників цитованості науковців академії;
- просування міжнародної наукової колаборації через підтримку спільного авторства викладачів академії з іноземними колегами у межах підготовки публікацій для видань, зокрема тих, що індексуються у базах *Scopus* та/або *Web of Science*;

- щорічне створення англomовного дайджесту наукових праць співробітників академії для розміщення в мережі *Інтернет*, регулярного розсилання закордонним партнерам та профільним асоціаціям із метою підвищення цитованості та посилення міжнародної пізнаваності та авторитету наукових шкіл академії;
- розширення мережі партнерства з європейськими університетами будівельного та архітектурного профілю для створення стійких консорціумів у межах програми *Erasmus+*;
- стимулювання міжнародної академічної мобільності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, зокрема шляхом розвитку форматів *віртуальної мобільності*, організації спільних відкритих лекцій, воркшопів та онлайн-курсів із залученням іноземних професорів і науковців.
- використання потенціалу викладачів, які перебувають за межами України, для ініціювання партнерських угод, спільних наукових проєктів та освітніх ініціатив із закордонними університетами;
- розширення програм подвійних дипломів за магістерським освітнім рівнем на засадах партнерства із закордонними закладами вищої освіти;
- організація та підтримка студентських команд для участі в міжнародних конкурсах як інструмент міжнародного позиціонування та зміцнення бренду академії;
- забезпечення повноцінного функціонування англomовних версій офіційного сайту та репозиторію академії задля підвищення глобальної видимості досліджень та інтеграції у світовий науковий простір.

Очікувані результати реалізації стратегії

Стратегія розвитку Одеської державної академії будівництва та архітектури на 2026-2030 роки передбачає перехід до моделі адаптивного управління в умовах воєнного стану та економічної невизначеності.

Ключовим результатом її впровадження має стати збереження суб'єктності академії як самодостатнього, інноваційного та конкурентоспроможного закладу, де людський капітал – студенти, вчені та випускники – залишається найвищою цінністю та головним рушієм змін.

Реалізація положень цієї Стратегії розвитку дозволить зберегти за академією роль одного з лідерів архітектурно-будівельної освіти України та адаптувати її до вирішення завдань фахового супроводу відбудови країни шляхом поєднання традицій класичних наукових шкіл із передовими технологіями, методами управління та відданістю академічним цінностям.